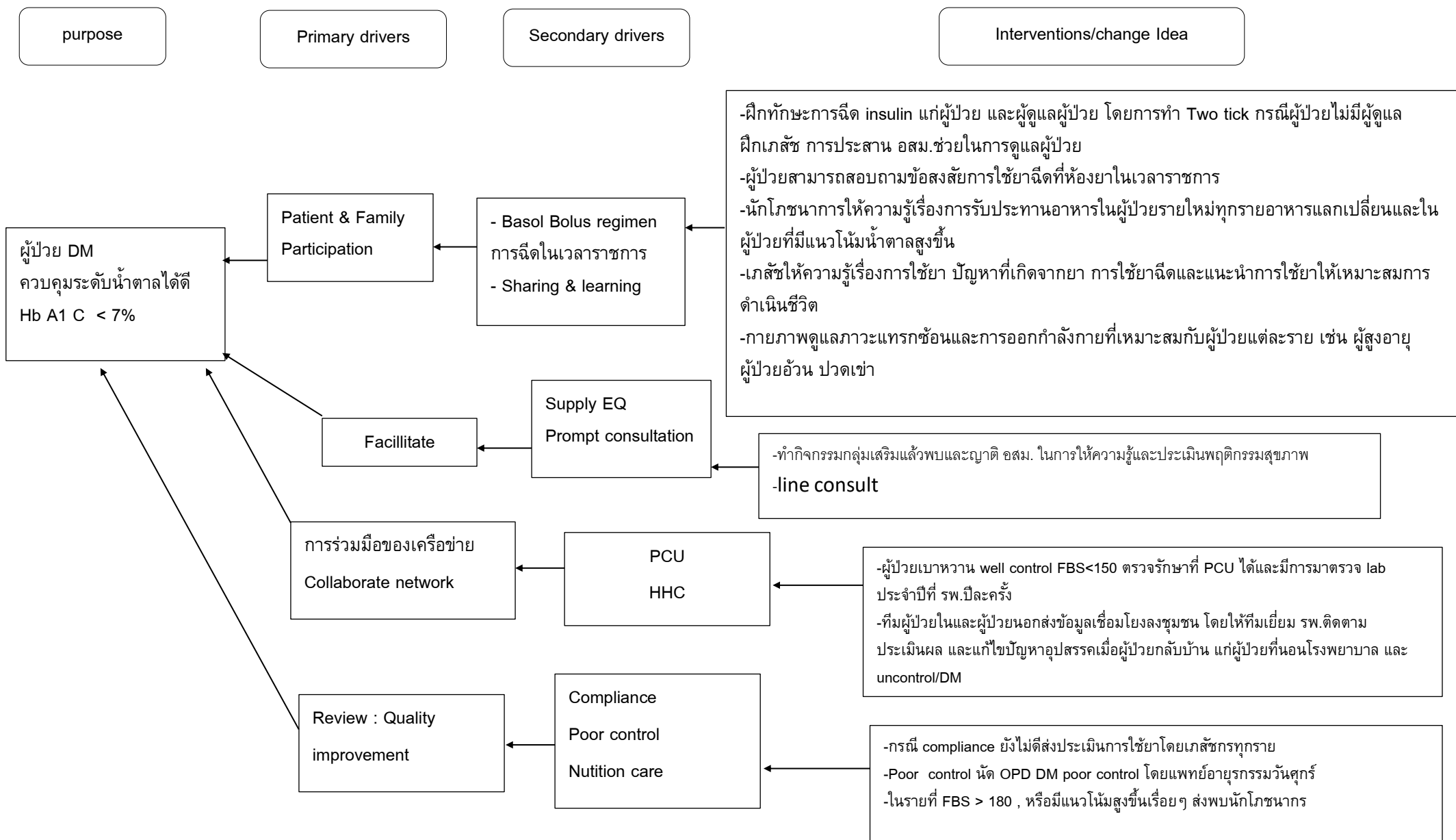

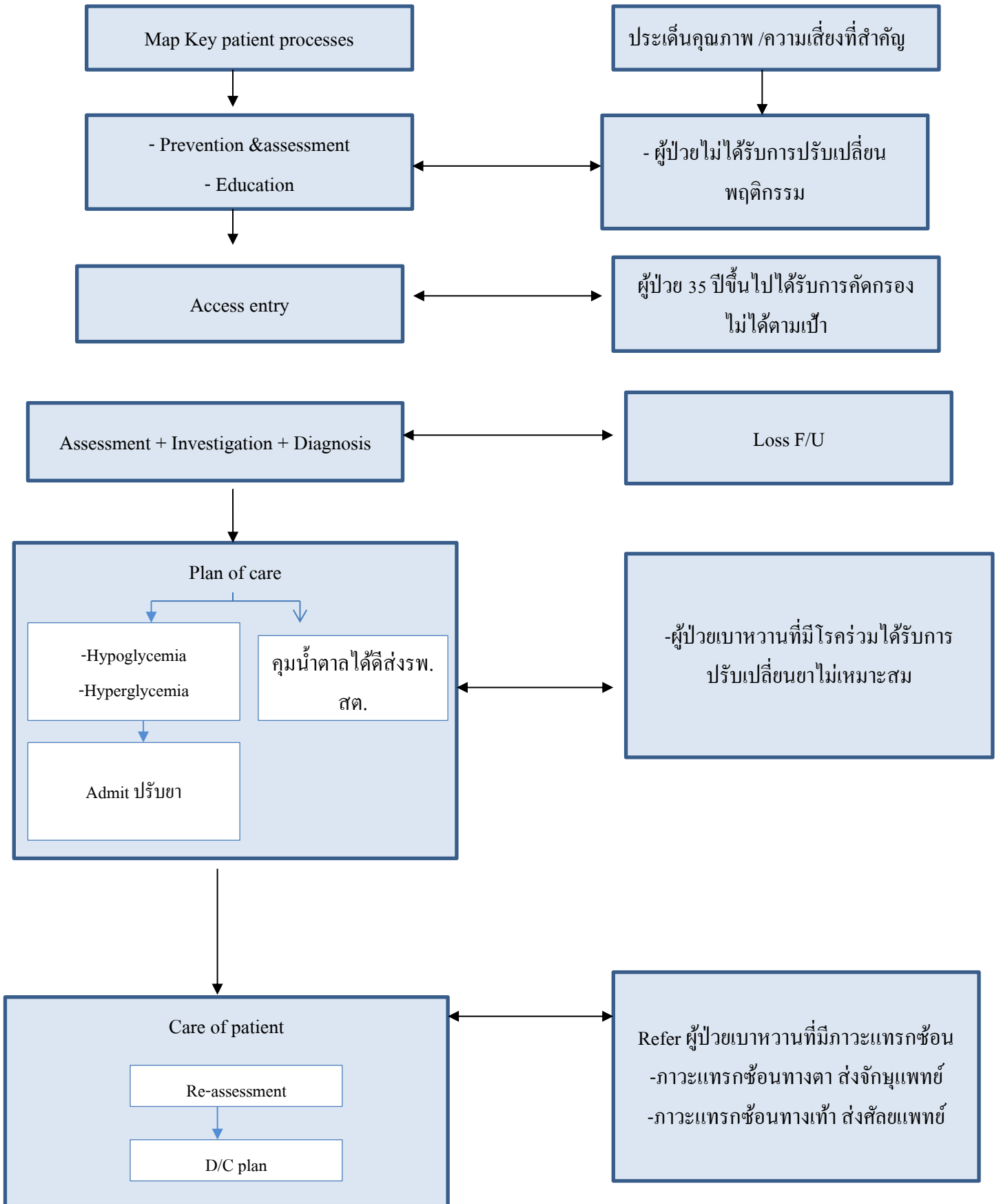
บริบท การดูแลผู้ป่วยโรคเบาหวาน

เนื่องด้วยบริบทของพื้นที่อำเภอปากพะนัง เป็นอำเภอที่มีร้านน้ำชาและร้านขายขนมหวานจำนวนมากมีจำหน่ายทั้งช่วงเช้าและช่วงเย็นถึงค่ำ ทำให้ประชาชนในพื้นที่เข้าถึงการบริโภคอาหารที่มีปริมาณน้ำตาลสูงได้ง่ายประชากรในอำเภอมิแนวโน้มการเป็นเบาหวานเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ในปี พ.ศ. 2561-2565 มีจำนวน 5,113 5,148 5,423 5,685 และ 5,871 ตามลำดับ ปัญหาส่วนใหญ่ของผู้ป่วยที่พบคือ ไม่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ในระดับปกติ เนื่องจากพฤติกรรมการรับประทานอาหารและการใช้ยาไม่ถูกต้อง เกิดภาวะแทรกซ้อนด้านตา ไต และเท้าตามมา ดังนั้นจึงร่วมกับภาคีเครือข่ายพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยโรคเบาหวานอย่างต่อเนื่อง

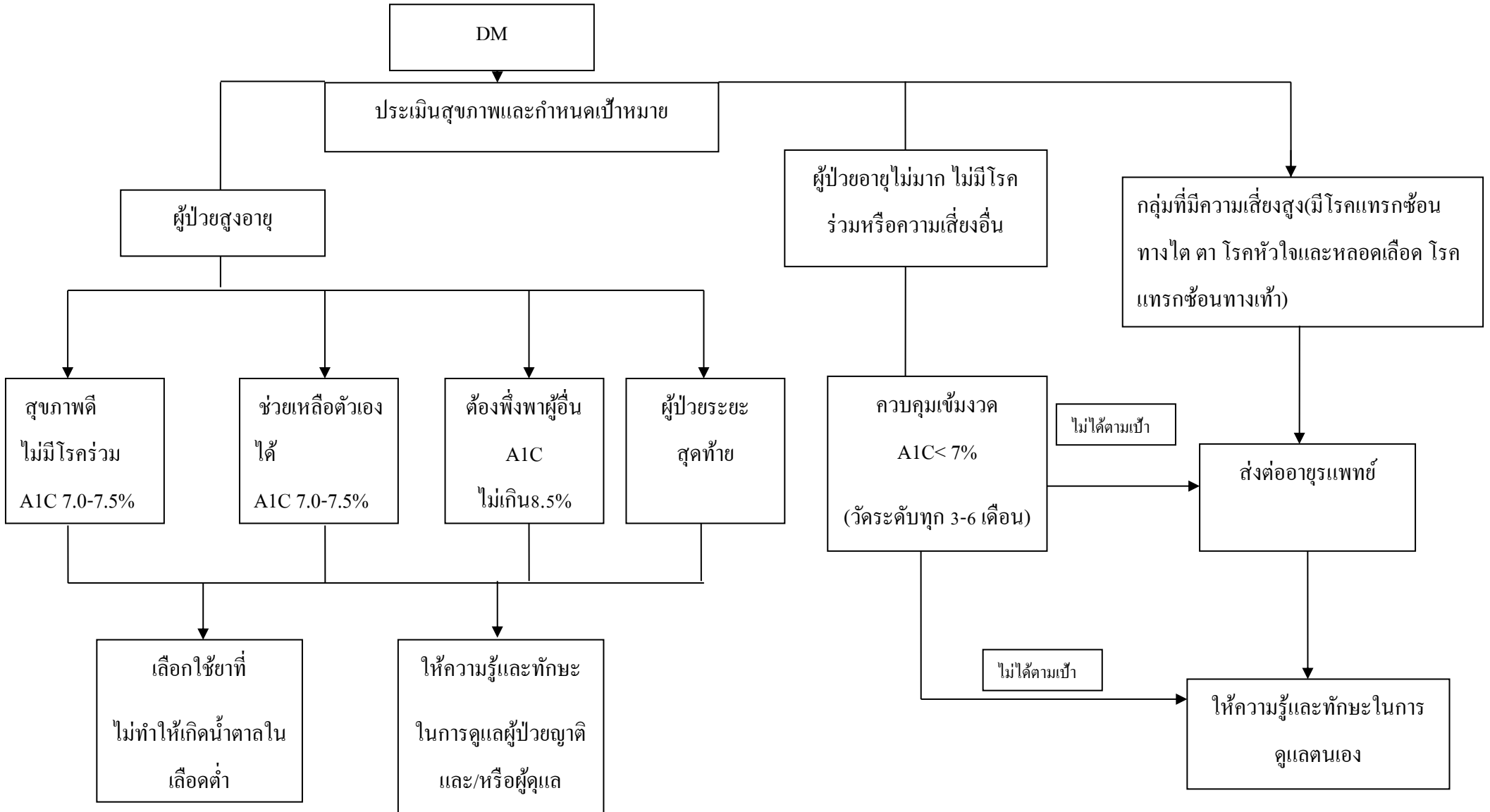
Driver diagram : DM

Process Flowchart การดูแลผู้ป่วยเบาหวาน

Process Flowchart

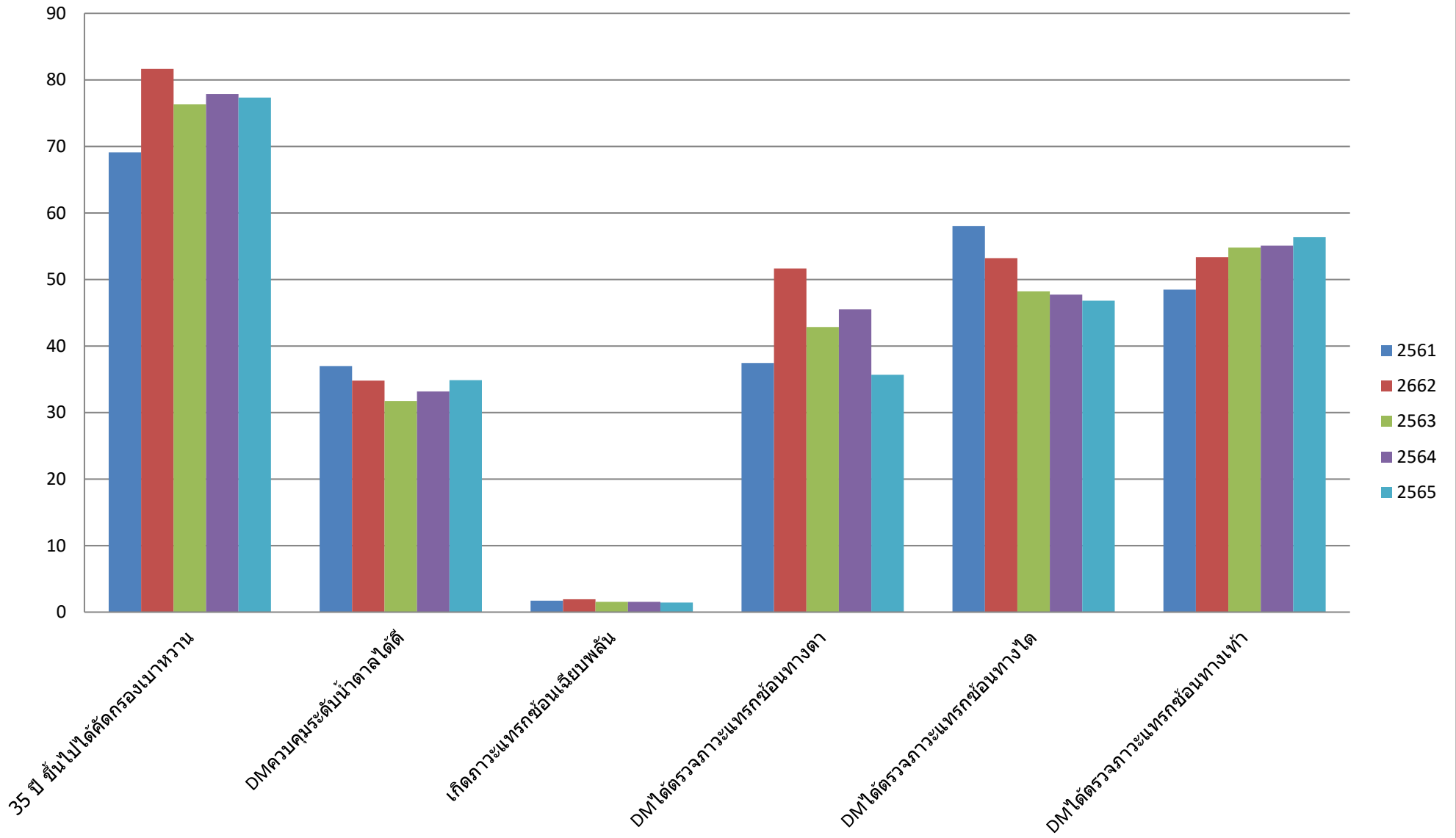
การจัดการกระบวนการ

กระบวนการ	ข้อกำหนดของกระบวนการ	ตัวชี้วัดของกระบวนการ	การออกแบบกระบวนการ
ตรวจ HbA1C ในผู้ป่วยเบาหวาน	ผู้ป่วยเบาหวานได้รับการเจาะ HbA1C อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	ร้อยละผู้ป่วยที่ควบคุมน้ำตาลได้ดี $\geq 40\%$	1. จัดให้มีการให้ความรู้ทั้งรายบุคคลทุกวัน และรายกลุ่มโดยทีมสหวิชาชีพค้นหาสาเหตุของการควบคุมน้ำตาลไม่ได้ - นักโภชนาการให้ความรู้เรื่องการรับประทานอาหารในผู้ป่วยรายใหม่ทุกราย อาหารแลกเปลี่ยน - เกสซให้ความรู้เรื่องการใช้ยา ปัญหาที่เกิดจากยา การใช้ยาผิด และแนะนำการใช้ยาให้เหมาะสมการดำเนินชีวิต - กายภาพดูแลภาวะแทรกซ้อนและการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละรายเช่นผู้สูงอายุ ผู้ป่วยอ้วน ปวดเข่า 2. ให้ญาติมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วย และส่งรพ.สต. และ HHC ในการติดตาม 3. มีระบบติดตามผู้ป่วยผัดนัด 4. มีเบอร์โทรเพื่อให้คำปรึกษาปัญหาผู้ป่วยเบาหวาน 5. ในผู้ป่วยที่มีแนวโน้มการควบคุมน้ำตาลดีขึ้น นัดเจาะ HbA1C ซ้ำ 6. มีการติดตามตัวชี้วัดทุก 3 เดือน รวมถึงการปรับปรุงฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ในผู้ป่วยตายและย้ายการรักษา 7. สืบหาและแก้ไขข้อมูลประชากรให้ตรงตาม Type person

ผลการพัฒนา

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	2561	2562	2563	2564	2565	2566/1
1.ร้อยละของประชากรอายุ 35 ปี ขึ้นไปที่ได้รับการคัดกรองเบาหวาน	>90%	69.12	81.67	76.31	77.87	77.36	68.44
2.ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ดี	≥40%	36.99	34.79	31.72	33.19	34.88	18.25
3. ร้อยละของการเกิดภาวะแทรกซ้อนเฉียบพลันในผู้ป่วยเบาหวาน	≤2%	1.72	1.94	1.55	1.54	1.43	0.85
4.ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานที่ได้รับการตรวจภาวะแทรกซ้อนทางตา	>60%	37.45	51.67	42.87	45.51	35.68	47.10
5.ร้อยละผู้ป่วย DM ได้รับการตรวจ ภาวะแทรกซ้อนทางไต	>60%	58.00	53.20	48.23	47.74	46.83	34.84
6.ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานที่ได้รับการตรวจภาวะแทรกซ้อนทางเท้า	>60%	48.48	53.34	54.80	55.09	56.34	46.82

ผลการพัฒนาการดูแลผู้ป่วยเบาหวาน

ผลการวิเคราะห์

1. ร้อยละของประชากรอายุ 35 ปี ขึ้นไปที่ได้รับการคัดกรองเบาหวาน แนวทางการแก้ไขคือค้นหากลุ่มเป้าหมายตั้งแต่ปลายปีงบประมาณและเริ่มทำการคัดกรองตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2
2. ด้านการควบคุมน้ำตาลเบาหวานได้ดียังไม่ผ่านเกณฑ์ สาเหตุหนึ่งเกิดจากฐานข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน มีสถานบริการพยาบาลเอกชนจำนวนมาก ผู้ป่วยบางส่วนไปรักษาคลินิกเอกชนไม่ได้มาเจาะเลือดประจำปี บางส่วนเสียชีวิตและย้ายการรักษาทำให้มีตัวหารมากการควบคุมน้ำตาลได้ดีจึงอาจไม่ได้ตามเป้า และปัจจัยอีกส่วนหนึ่งมาจากตัวผู้ป่วยที่ยังไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคอาหารทำให้ไม่สามารถควบคุมน้ำตาลได้ ทีมผู้ดูแลได้มีการจัดให้พบทีมสหวิชาชีพพร้อมญาติเพื่อให้การแก้ไขตามสาเหตุ ซึ่งต้องดำเนินการติดตามระดับน้ำตาลต่อไป
3. ในด้านการเกิดภาวะแทรกซ้อนเฉียบพลันเป็นไปตามเป้าหมาย
4. ได้ดำเนินการค้นหาภาวะแทรกซ้อนด้านตา ไตและเท้า ยังไม่ผ่านเกณฑ์เนื่องด้วยในปี 2564-2565 มีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด มีการจัดส่งยาทางไปรษณีย์จึงทำให้ผู้ป่วยไม่ได้มาคัดกรองได้ตามเป้าหมาย และในปี 2564 รพ. ได้จัดซื้อเครื่องตรวจตาซึ่งสามารถคัดกรองได้เอง และจะเริ่มทำการคัดกรองให้แล้วเสร็จภายในไตรมาส 2 ของปีงบประมาณ พร้อมทั้งตรวจเท้าในวันตรวจตา คาดว่าจะช่วยให้การคัดกรองตาและเท้าเพิ่มขึ้นในปีถัดไป